

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden liikenteenalan lakien muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden liikenteenalan lakien muuttamisesta (HE 263/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 19/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 3, 64, 66, 67, 71 ja 73 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § osaksi laissa 783/2019 sekä 64, 66, 67, 71 ja 73 § laissa 946/2018, seuraavasti:

3 §

Lain soveltamisalaan kuuluvat alukset

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen alukseen Suomen vesialueella ja Suomen vesialueen ulkopuolella sekä ulkomaiseen alukseen Suomen vesialueella sen mukaan kuin jäljempänä säädetään.

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen kalastusalukseen, jonka pituus on vähintään 10 metriä. Kotimaanliikenteen liikennealueella I lakia sovelletaan kuitenkin vain sellaiseen kalastusalukseen, jonka pituus on vähintään 12 metriä. Lisäksi lakia sovelletaan kalastusalusten luokkaan III kuuluvaan ulkomaiseen kalastusalukseen, jota käytetään pyyntiin Suomen aluevesillä tai joka purkaa saaliinsa Suomen satamassa.

Tätä lakia ei sovelleta huviveneeseen, huvialukseen, vuokraveneeseen eikä sellaiseen ohjausköyden tai sitä korvaavan Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän muun laitteiston ohjaamaan lossiin, joka ei ole liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 6 §:n mukaisesti osa maantietä.

Eduskunnan vastaus EV 234/2022 vp

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin aluksiin, jos ne katsastetaan asianmukaisessa muussa katsastusjärjestelmässä:

1) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen alukseen, jota ei säännöllisesti käytetä yleisessä liikenteessä matkustajien tai lastin kuljettamiseen; eikä

2) alukseen, jota käytetään sellaisessa vapaaehtoisessa meripelastustoiminnassa, joka ei ole kaupallista toimintaa.

64 §

Aluksenmittauksen suorittajat

Suomalaisen aluksen aluksenmittauksen suorittaa Liikenne- ja viestintävirasto, hyväksytty luokituslaitos tai Liikenne- ja viestintäviraston nimeämä aluksenmittaaja, joka ei toimi Liikenne- ja viestintäviraston palveluksessa.

66 §

Aluksenmittauksen hakeminen ja järjestäminen

Laivanisännän tai hänen edustajansa on haettava kirjallisesti aluksenmittausta Liikenne- ja viestintävirastolta, hyväksytyltä luokituslaitokselta tai nimetyltä aluksenmittaajalta.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa määräykset hakemukseen liitettävistä tiedoista, hakemuksen ajankohdasta ja aluksenmittauksen järjestämisestä.

67 §

Aluksenmittaus ja mittakirja

Alus, jonka pituus on vähintään 12 metriä, on mitattava ennen sen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena. Laivanisännän tai aluksen päällikön pyynnöstä voidaan mitata myös alus, jonka pituus on alle 12 metriä.

Kun aluksen rakennustyö on edistynyt niin pitkälle, että aluksen yläkansi on paikoillaan, aluksenmittaajaa voidaan pyytää laatimaan kannenalaista tilaa koskeva väliaikainen mittaus.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa aluksenmittauksen perusteella alukselle aluksenmittausyleissopimuksen mukaisen mittakirjan.

71 §

Suezin kanavan ja Panaman kanavan mittakirjat

Liikenne- ja viestintävirasto voi laivanisännän tai aluksen päällikön pyynnöstä antaa suomalaiselle alukselle englannin kielellä laaditun Suezin kanavan mittakirjan tai Panaman kanavan mittakirjan. Tällainen mittakirja voidaan antaa myös Suomen satamassa olevalle ulkomaiselle alukselle, jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö sitä Liikenne- ja viestintävirastolta pyytää.

Suezin kanavan mittakirjan tai Panaman kanavan mittakirjan myöntäminen tulee tehdä Suezin kanavan tai Panaman kanavan kulloinkin voimassaolevien aluksenmittaussääntöjen mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 234/2022 vp

73 §

Mittakirjan tietoihin vaikuttavat muutokset

Jos aluksessa on mittakirjan saamisen jälkeen tapahtunut sen vetoisuuteen vaikuttavia muutoksia, laivanisännän tai aluksen päällikön on ilmoitettava siitä viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle tai hyväksytylle luokituslaitokselle. Aluksen vetoisuus on määritettävä uudelleen ja alukselle on annettava uusi, aluksenmittausyleissopimuksen mukainen mittakirja aluksenmittausyleissopimuksessa määrättyä aikarajoitusta noudattaen.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun aluksen lastitiloiksi merkitsemättömiä tiloja käytetään lastitiloina.

Jos 1 momentissa tarkoitettut muutokset todetaan ulkomaisessa aluksessa, jolla on aluksenmittausyleissopimuksen mukainen mittakirja, Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava siitä aluksen lippuvaltion aluksenmittausviranomaisille.

Jos aluksen nimi tai kotipaikka muuttuu tai aluksen tiedoissa tapahtuu muita mittakirjan tietoihin vaikuttavia muutoksia, laivanisännän tai hänen edustajansa on viipymättä haettava kirjallisesti uutta mittakirjaa Liikenne- ja viestintävirastolta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 11 e ja 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain (370/1995) 11 e § sekä 23 §:n johdantokappale ja 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 11 e § laissa 1138/2010 sekä 23 §:n johdantokappale ja 4 kohta laissa 543/2004, seuraavasti:

11 e §

Poikkeukset

PSC-direktiivin mukainen aluksen pakollinen tarkastus voidaan jättää suorittamatta, jos:

- 1) valvontaviranomainen katsoo, että tarkastus vaarantaisi tarkastajan, aluksen tai sen laivaväen tai sataman turvallisuuden tai meriympäristön;
- 2) alus käy satamassa yöaikaan muutoin kuin säännöllisessä liikenteessä; tai
- 3) alus käy ankkuripaikassa yöaikaan tai aluksen käynti ankkuripaikassa kestää niin lyhyen ajan, ettei tarkastusta voida tyydyttävällä tavalla suorittaa.

Valvontaviranomaisen on tehtävä merkintä tarkastustietokantaan, jos tarkastus jätetään suorittamatta.

Eduskunnan vastaus EV 234/2022 vp

23 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan PSC-direktiivin täytäntöön panemiseksi säätää:

4) laivaväen pätevyyden ja viestintäkyvyn ja kielitaidon tarkastuksesta ottaen huomioon merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/993 asiaa koskevat säännökset;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 2 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 2 §:n 3 kohta ja 13 §:n otsikko, sellaisina kuin ne ovat laissa 976/2018, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitetaan:

3) *merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivillä* merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2022/993;

13 §

Kansi- ja konepäällystöltä vaadittavasta pätevydestä poikkeaminen

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 13 §, 97 §:n 2 kohta ja 268 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 13 § laissa 371/2019, 97 §:n 2 kohta laissa 301/2018 ja 268 §:n 1 momentti laissa 731/2018 ja 299/2021, sekä

lisätään 17 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 60/2022, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi ja 262 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 60/2022, uusi 2 momentti seuraavasti:

13 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä

EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 12 artiklassa tarkoitettuna riskiyrityksenä pidetään henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijaa, joka määritellään riskiyritykseksi seuraavien asetusten perusteella:

1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1071/2009 täydentämisestä sellaisten unionin sääntöjen vakavien rikkomusten luokittelun osalta, jotka voivat johtaa maantieliikenteen harjoittajan hyvämaineisuuden menettämiseen, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY liitteen III muuttamisesta annettu komission asetusta (EU) 2016/403; sekä

2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/22/EY soveltamissääntöjen vahvistamisesta kuljetusyritysten riskiluokituksen yhteisen laskentakaavan osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/695.

17 §

Liikenteessä käytettävä ajoneuvo

Tavaraliikenneluvan haltija saa käyttää toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon rekisteröityä vuokrattua moottorikäyttöistä ajoneuvoa tavaraliikenteessä enintään 30 perättäisen päivän ajan kalenterivuodessa ilman ajoneuvon rekisteröintiä Suomeen. Tavaraliikenneluvan haltijan on ennen tällaisen vuokratun ajoneuvon käyttämistä ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle ajoneuvon rekisteritunnus sekä vuokrasopimuksen kesto, jotka ehtojen täyttyessä merkitään 216 §:ssä tarkoitettuun liikenneasioiden rekisteriin. Vuokrasopimuksen kesto saa olla enintään 30 perättäistä päivää. Tällainen vuokrattu ajoneuvo tulee rekisteröidä Suomeen 30 päivän käyttämisen jälkeen tai ajoneuvon tulee poistua maasta. Tällaisten vuokrattujen ajoneuvojen lukumäärä saa olla enintään 25 prosenttia yrityksen luvanvaraiseen tavaraliikenteeseen rekisteröidystä moottorikäyttöisestä ajoneuvokannasta. Jos yrityksen moottorikäyttöinen ajoneuvokanta koostuu kahdesta tai kolmesta ajoneuvosta, voi yritys käyttää yhtä tällaista vuokrattua ajoneuvoa. Tällaisessa vuokratussa ajoneuvossa on pidettävä mukana sähköisessä tai paperimuodossa oleva ajo-

Eduskunnan vastaus EV 234/2022 vp

neuvon rekisteröintitodistus sekä vuokrasopimus tai sen oikeaksi todistettu jäljennös sekä työso-
pimus tai sen oikeaksi todistettu jäljennös, jos kuljettaja ei ole ajoneuvon varsinainen vuokraaja.

97 §

Laivaväen pätevyyskiä koskevat määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

2) *merenkulkijoiden vähimmäiskoulutusdirektiivillä* merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuk-
sesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2022/993;

262 a §

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon väärä rekisteröinti

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon väärästä rekisteröinnistä tuomitaan myös se, joka tahal-
laan tai törkeästä huolimattomuudesta vastoin 17 §:n 3 momentissa säädettyä velvollisuutta ei ole
ilmoittanut Liikenne- ja viestintävirastolle toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta luvanvarai-
seen liikenteeseen vuokratun moottorikäyttöisen ajoneuvon rekisteritunnusta ja vuokrasopimuk-
sen kesto tai ei ole rekisteröinyt tällaista vuokrattua ajoneuvoa Suomeen 30 päivän käyttämisen
jälkeen.

268 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja ja luvanvaraisen liikenteen tietoja koskevat rikkomukset

Kuljettajalle voidaan määrätä 40 euron liikennevirhemaksu, jos hän tahallaan tai huolimatto-
muudesta rikkoo, mitä moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mu-
kana pitämisestä säädetään:

1) EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen 4 artiklan 6 kohdassa tai EU:n kansainvälistä linja-auto-
liikennettä koskevan asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa;

2) 17 §:n 3 momentissa;

3) 39 §:ssä; tai

4) 151 §:n 2 momentin 1 kohdassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen 17 §:n 3 momentti, 262 a §:n 2 momentti sekä 268 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voi-
maan vasta 6 päivänä elokuuta 2023.

Laki

matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain (1038/2009) 5 §:n 3 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7 §:n 3 momentti, 9—11 §, 12 §:n 2 momentti, 13 ja 14 §, 15 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentin 5—9 kohta ja 2 momentti, 22 ja 23 § sekä 24 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 3 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7 §:n 3 momentti, 12 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti ja 18 §:n 1 momentin 5—9 kohta ja 2 momentti laissa 171/2019, 10, 13, 14 ja 22 § laissa 988/2018 sekä 24 §:n 4 momentti laissa 1536/2019.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 669/2021, uusi 6 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 234/2022 vp

9 luku

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

1 §

Satamassa olevat jätteiden vastaanottolaitteet

Sataman pitäjän on järjestettävä sataman henkilöstölle tarvittava koulutus näiden tehtävien kannalta olennaisten ja ajantasaisten tietojen saamiseksi ja ylläpitämiseksi. Koulutuksessa on huomioitava erityisesti mahdollinen vaarallisten aineiden käsittely satamassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 13.1.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri